

NOWY

KATOWICE
UL. MIELECKIEGO 8
TELEFON 29-48

10gr

ZAS

REPREZENTACJE:

BIELSKO, Kolejowa 1, tel. 28 84
BOGDANIEC, Gosińska 12, t. 8-48
CIEŚCZYŃ, ulica Główna Nr. 30
RYBNIK, Mikołaja Reja 66, t.
KAROWSKIE GÓRY - LUSZKIEC

Francja na bezdrożu...

Znowu upadł rząd

Wzmocnienie władzy - to jedyny ratunek

PARYŻ, 24.11. — Tel. wł. — Gabinet Sarraut nie przeżył dyskusji parlamentarnej nad przedłożeniem finansowym i dziś koło godz. 3-ej nad ranem został obalony.

Tak więc już trzeci z kolei gabinet francuski rozbija się o kwestię skarbową w izbie.

Przed południem odrzucono większością 410 przeciw 138 wniosek socjalisty Auriola, późnym wieczorem, gdy izba doszła do najniebezpieczniejszego dla rządu paragrafu 6 (obniżka pensji urzędników) wniosek o skreślenie tego paragrafu, z którym rząd połączył kwestię zaufania, odrzucony został 326 głosami przeciw 237.

Mimo nastrojów kryzysowych ostatnich dni po tych głosowaniach i prasa francuska nie wierzyła w możliwość przesilenia rządowego.

Tymczasem stało się inaczej. Podczas dalszych obrad nad par. 6 neosocjalista Gounin postawił wniosek, domagający się podniesienia minimum uposażenia niepołączające obniżce z 10.000 na 12.000 franków. W toku dyskusji Sarraut zgodził się na podniesienie tego minimum do 11.000, a gdy przewodniczący wniosek Gounin poddał pod głosowanie, Sarraut na podstawie poprzednich głosowań pewny zwycięstwa, połączył z wnioskiem tym kwestię zaufania.

W głosowaniu rząd znalazł się w mniejszości, uzyskując 247 głosów, przeciw 321.

Po ogłoszeniu wyniku głosowania wszyscy ministrowie opuścili parlament i udali się na narady, aby sformułować prośbę o dymisję gabinetu.

Wobec upadku rządu przewod-

niczący izby o godz. 3.35 zamknął posiedzenie. Wczesnym rankiem premier Sarraut przesłał prezydentowi republiki prośbę o dymisję. Dymisja została przyjęta.

Przed prezydentem stoi obecnie bardzo trudne zadanie, bowiem krąg osobistości, z pośród których mógłby wybrać szefa rządu wobec ostatnich kryzysów gabinetowych zwraca się coraz bardziej.

Nieustanne trudności rządów w izbie powodują coraz częstsze głosy, domagające się reformy ustroju republiki francuskiej. Dziś dzień publikuje w „Illustration” tytuł, w którym dowodzi o konieczności bez autorytetu państwa. Bez duchowej władzy żaden organizm państwowy nie może się utrzymać. Przed Francją stoją dwa zagadnienia: albo przeprowadzić reformę konstytucyjną, albo zginać.

PARYŻ, 24.11. — Prezydent Lebrun dzisiaj rano o godz. 9-ej rozpoczął narady z przedstawicielami stronnictw. Głosowanie, w wyniku którego rząd upadł, nie daje żadnych wskazówek, które pozwoliłyby na rozwiązanie kryzysu ministerialnego. Większość, która obaliła rząd Sarraut, nie jest większością stałą. W skład jej weszli zarówno komuniści, jak i przedstawi-

cieli prawicy. Wszelkie przewidywania co do osobistości, której prezydent poleci stworzenie nowego rządu, są wobec tego przedwczesne.

Rząd Sarraut jest trzecim z kolei gabinetem, który upada z powodu odrzucenia przez parlament projektów, mających na celu zrównoważenie budżetu francuskiego.

Rząd Sarraut pozostawał przy władzy niespełna miesiąc, gdyż utworzony został dn. 27 października.

Prawa podpisu Wspólnoty i Irwinga

Wczoraj wieczorem wyjechali do Grodna Pan Prezydent Rzeczypospolitej, prof. Ign. Mościcki, Pani Prezydentowa Mościcka i Pani Marszałkowa Piłsudka na uroczystość 400-ej rocznicy urodzin króla Stefana Batorego, połączoną z 15-leciem 81 p.p. ziemi Grodzieńskiej.

Jednocześnie udaje się do Grodna wiele osób ze świata dyplomatycznego, rządowego i z kół naukowych. Między innymi: p. premier Jędrzejewicz, marszałkowie Sejmu i Senatu p.p. Świtalski i Raczkiewicz, prezes pułk. Sławek, ministrowie: Pieracki, Michałowski i Butkiewicz, gen. Sławoj-Składkowski.

Zwracamy uwagę tych naszych Czytelników, którzy z jakichkolwiek powodów nie rozpoczęli jeszcze czytania trapiącej powieści Bogdana Lota, drukowanej codziennie w naszym piśmie na całej stronie p. t.

Jasnowłosa Szatan

że mogą w każdej chwili przystąpić do tej niezwykle porywającej lektury, gdyż nasze piśmo zamieszcza codziennie obszernie streszczenie

początku powieści

Przeczytaj tylko jeden rozdział

Przebieg i konde

rektorowie uniwersytetów, wszyscy wojewodowie i starostowie woj. białostockiego.

Uroczystość zapowiada się niezwykle imponująco. Pan Prezydent wyjadzie przed Grodnem na stację Łosośna, skąd uda się samochodem wprost na zamek, który specjalnie przygotowany na przyjęcie Dostojnego Gościa.

Na uroczystościach tych będzie również obecne wyższe duchowieństwo na czele z ks. prymasem Hlondem, arcybiskupem Jąbrzykowskim i biskupem polowym ks. Gawlina.

Czy to aby nie prowokacja?.. Starcie na granicy niemiecko-austriackiej

BERLIN, 24.11. Biuro Wolfa donosi, że wczoraj o godz.

15.45 popołudniu patrol 2 pułku Reichswehry, stacjonowanego w Norymberdze, odbywający na t. zw. „Eggenkogel”, niedaleko granicy niemiecko - austriackiej ćwiczenia narciarskie, ostrzelany był przez austriacką straż graniczną.

Jeden z żołnierzy niemieckich otrzymał postrzał śmiertelny w głowę.

Według dotychczasowych in-

formacji, patrol w chwili, gdy strzały padły, znajdował się na terytorium Rzeszy w odległości około 100 kroków od granicy. Żołnierze niemieccy również przedtem nie przekroczyli granicy.

Na miejsce wypadku wyjechała komisja specjalna komendy korpusu, złożona z 2 oficerów i adwokata wojskowego.

Smiertelna katastrofa samolotu

Pod wsią Białobrzegi nad Pilicą spadł i roztrzaskał się doszczętnie samolot bombowy 1 pułku lotniczego, lecący z Warszawy. Załoga: por. obs. Compit plut. pilot Paszkowski i sierżant Szajbe — ciężko ranni.

Przyczyna katastrofy nieustalona.

Jutro 12 stron

Będzie praca dla 40.000 bezrobotnych

Na Radę Ministrów skierowany będzie w najbliższych dniach nowy plan robót inwestycyjnych, ułożony przez Fundusz Pracy na r. 1934.

Projekt ten przewiduje przyjęcie do

pracy w pierwszych dwóch tygodniach miesiąca kwietnia r. p. do 40.000 bezrobotnych.

Kredyty inwestycyjne przydzielone są dla wszystkich prawie województw.

Nieruchomy i blady jak trup siedzi Lübke po dniu żywienia

LIPSK, 24.11. — 43-ci dzień procesu o podpalenie Reichstagu rozpoczyna przesłuchiwanie korowodu 16-tu świadków.

Van der Lubbe dla odmiany przedstawia dziś znowu wygląd typowego obłąkańca.

Ze spuszczoną wdół głową i zwisającymi bezwładnie ramionami siedzi niewzruszenie, wodząc tępo wzrokiem po ziemi. Jest przytem trupio blady. Radykalna ta zmiana wywołuje liczne komentarze

Zastanówmy się trochę...

K R E T Y N Y

Zaczęło się od przeglądu pradiadków niemieckich urzędników, adwokatów, profesorów, policjantów, konduktorów i listonoszy, czy który czasem nie wykazywał cech żydowskiego pochodzenia. Znalezione takiej czarnej plamy na drzewie genealogicznym obywatela Hitlerji pociągało za sobą utratę stano-

wiska lub uniemożliwienie wykonywania zawodu.

Potem przyszła kolej na aktorów biorących udział w słynnych widowiskach pasywnych w Oberammergau. Wydano rozporządzenie, że role apostołów mogą grać jedynie blondyni o rysach wybitnie „hitlerowskich” czyli jak to się teraz mówi „nor-

dyckich”. Jedynie Judasz musi wyglądać na zdecydowanego Żyda.

Jednak to co zaszło ostatnio w Kilonji bije wszelkie rekordy zacietrzewienia i kretynizmu.

Oto władze hitlerowskie nie zezwoliły znanemu literatowi Wilhelmowi Staplerowi, zresztą zagorzałem hitlerowcowi na wygłoszenie odczytu na temat ścisłej łączności chrześcijaństwa z idea niemiecka.

Powodem tego zakazu były protesty tamtejszych studentów, stojących na stanowisku, że Niemcy muszą odrzucić chrześcijaństwo w obecnej jego formie, ponieważ twórca chrześci-

jaństwa był pochodzenia niearyjskiego.

Studenci niemieccy twierdzą, że „gdyby Chrystus żył obecnie to nie mógłby pełnić funkcji nawet pastora niemieckiego kościoła ewangelickiego”.

Ostatecznie głupim burszom otumanionym licznymi bombami piwa, nawet taka rezolucja wielkiej umy by nie przynosiła, ale skoro biorą ją poważnie władze państwowe, to już wygląda na objaw ostrego obłędu.

Tu śmieszność graniczy już z wyraźnym zdziwieniem moralnym. Odrzuca się zasady moralności chrześcijańskiej i wprowadza własną etykę hitlerowską, tak bardzo podobną do murzyńskiej ze słynnej anegdoty o nawróconym dzikusie, który zapytany przez misionarza co to jest dobry uczynek, a co zły odrzekł:

— Kiedy sąsiad zje moją żonę, to będzie grzech, a kiedy ja zjem żonę sąsiada — dobry uczynek!

Trudno dyskutować o moralności z „murzynami”!

Na Zamku

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął delegację 37 p. p. z Kutna, która wręczyła Panu Prezydentowi odznakę pułkową wraz z odpowiednim dyplomem.

Nie pobit rekordu sowieckiego

NOWY JORK, 24.11. Po zbadaniu aparatów stratostatu Settle'a, okazało się, iż osiągnął on wysokość 61.237 stóp, czyli o 1.083 stopy mniej, niż wynosi rekord, ustanowiony przez sowiecki lot do stratosfery, odbyty 30 września r. b.

25.000 Kobiet w Zw. Strzeleckim

W sali Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego odbył się zjazd kierowniczek pracy kobiet Związku Strzeleckiego w okręgach i podokręgach.

Przedmiotem obrad zjazdu była sytuacja zewnętrzna i wewnętrzna pracy kobiet w Związku Strzeleckim, oraz sprawy przystosowania obywatelskiego, zawodowe i wychowania fizycznego. Praca kobiet-strzeleczek, w której skupia się ponad 25 tysięcy młodziężek, uchwała głównych władz strzeleckiej organizacji została usamodzielniona, dzięki czemu całkowicie niezależna się od zarządów i komend oddziałów miejskich.

Pogoda dziś

W całym kraju pochmurno i mgliście, miejscami drobny opad. Temperatura bez znacznych zmian. Słabe lub umiarkowane wiatry południowo-zachodnie i zachodnie.

Obniżenie taryfy kolejowej o 25 proc. na dalsze odległości

Dowiedujemy się, że prace nad reformą taryfy pasażerskiej dla normalotorowych linii kolei polskich dobiegają końca, tak, że nowa taryfa ukaże się niebawem w druku i obowiązywać będzie od Nowego Roku.

Stawki taryfy normalnej ulegną obniżce około 25 proc., ale zniżka

do Częstochowy 14.60 zł., zamiast 20 zł., oraz do Łodzi 10 zł., zamiast 12.80 zł.

Kartel Karbidowy zawieszony za uprawianie zdzierstwa

W interesie racjonalnego rozwoju polskiego przemysłu karbidowego minister przemysłu i handlu wystąpił do sądu kartelowego o rozwiązanie tej umowy, zawartej między Państwem a firmą „Elektro” w Łaziskach Górnych.

Śląsku. Równocześnie p. minister przemysłu i handlu wystąpił do sądu kartelowego o rozwiązanie tej umowy, zawartej między Państwem a firmą „Elektro” w Łaziskach Górnych.

Niesłychane zuchwalstwo Złodzieje „demontowali” most

Przed kilkoma dniami wykryto w Chebziu (pow. Świętochłowice) niezwykle zuchwałą kradzież. Mianowicie jacyś niezwykle pomysłowi złodzieje usunęli wmontowane pod mostem kolejki wąskotorowej łożyska metalowe ułożone na kamiennym podmurowaniu, na którym opierał się cały ciężar mostu.

Kiedy kradzieży dokonano, nie udało się dokładnie ustalić, faktem jest, iż zabrane przez złodziejów łożyska ważyły około 900 kg. Kradzież zauważono na chwilę przed wjazdem na most pociągu, dzięki czemu uniknięto katastrofalnego wypadku.

Zeby znaleźć dach nad głową został złodziejem

Niezwykle ciekawy motyw kradzieży podał wczoraj przed sądem grodzkim w Król. Hucie Henryk Serczyk z Król. Huty, któremu akt oskarżenia zarzucał dokonanie włamania do biura komitetu niesienia pomocy bezrobotnym i biura towarzystwa czytelników ludowej.

Oskarżony wyjaśnił, że obojętnie mu

było jakiego przestępstwa dokona, bowiem chodziło mu tylko o uzyskanie dachu nad głową na okres zimowy.

Wobec przyznania się oskarżonego do winy, sąd odstąpił od przesłuchania świadków i zasądził Serczyka na 6 miesięcy więzienia. Cel zatem jego został osiągnięty.

W przeddzień uwieżnienia ślub b. posła Barlickiego

Jak słyhać, powodem, dla którego b. pos. Norbert Barlicki, skazany w procesie „Centrolewu”, uzyskał odroczenie wykonywania kary do dnia dzisiejszego, jest związek małżeński, jaki miał on zawrzeć wczoraj.

Dzisiaj prawdopodobnie w godzinach wieczornych p. Norbert Barlicki zgłosi się do więzienia Mokotowskiego. Ze względu na ulgę, jaka zastosowała wobec niego władze prokuratorskie, nie jest spodziewane, aby oczekiwał on za przykładem Dubois na eskortę policyjną.

Byli posłowie Stanisław Dubois i Mieczysław Mastek, zajmują w więzieniu mokotowskim dwie odizolowane cele pojedyncze w pawilo-

nie nr. 3. Zastosowano do nich zwykły regulamin obowiązujący więźniów politycznych.

Prokurator sądu okręgowego w Wadowicach załatwił odmowne podanie b. posła Putka o odroczenie terminu wykonania kary.

Dalszych wiadomości o b. posie Putku brak. Nie nadeszła także do Warszawy wiadomość, czy rozpoczął odsiadkiwanie kary b. poseł Ciołkosz, który miał zgłosić się do więzienia karnego w Tamowie.

Podobno więźniowie z okręgów małopolskich odbywać będą karę w więzieniu w Wiśniczu — przerebionem ze starego, warownego zamczyska.

A u nas?..

Radio brytyjskie ogłasza, że liczba zarejestrowanych słuchaczy radiowych w W. Brytanii wynosi 5 milionów 800 tysięcy.

Radio

KATOWICE, sobota, 25 listopada
7.00. „Kiedy ranne wstają zorze”.
7.05. Gimnastyka. 7.20. Muzyka z płyt.
7.52. Chwilka gospodarstwa domowego.
11.50. Wiadomości bieżące. 11.57. Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05. Koncert zespołu salonowego.
12.35. Wiadomości meteorologiczne. 12.38. D. c. koncertu 15.20. Wiadomości gospodarcze i eksportowe. 15.40. Muzyka (płyty). 15.55. Chwilka lotnicza i przeciwgazowa. 16.00. Audycja dla chorych. 16.40. Kurs średni języka francuskiego. 16.55. Skrzynka pocztowa dla dzieci. 17.20. Muzyka lekka i piosenki. 17.50. Muzyka (płyty). 18.00. „Na etapie pierwszych piętnastu lat” odczyt p. t.: „Przebudowa psychiki na drodze ewolucyjnej”. 18.20. Trzy kwadransy fortepianowego jazzu ze śpiewem. 19.05. Rozmaitości. 19.10. „Mieszyna do pisania na odległość”. 19.25. Kwadrans poezycki. 19.40. Wiadomości sportowe. 20.00. Koncert orkiestry P. R. 21.00. Muzyka (płyty). 21.20. Koncert muzyki polskiej. 22.05. Muzyka taneczna z Warszawy. 23.00. Wiadomości meteorologiczne. 23.05—24.00. „Kukulka Wileńska”

Pracownicy czekała nas duże zmiany

Dużo dobrego -- ale i dużo złego..

W szeregu wydanych ostatnio rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej znajduje się jedno zwłaszcza, które

ma dla świata pracy ogromne znaczenie.

Jest to rozporządzenie o Kodeksie Zobowiązań, który reguluje także zobowiązania, wynikające z umów o pracę.

W tym dziale Kodeksu najważniejszymi są postanowienia, mówiące o zakończeniu stosunku pracy, czyli o wypowiedzeniu. Kodeks bowiem wprowadza pod tym względem szereg zmian — niestety,

dla kół pracowniczych bardzo niekorzystnych.

Więc przede wszystkim umowa o pracę, zawarta na próbę. Tu Kodeks wprowadza nowację dla pracownika nieco korzystniejszą, ustala bowiem, że umowa taka może być w pierwszym miesiącu przez każdą ze stron rozwiązana każdego czasu za jedynogodniowym wypowiedzeniem, przy czym brak wypowiedzenia na tydzień przed upływem tego miesięcznego okresu, oznacza przedłużenie umowy na czas nieograniczony. Prolongowanie okresu próbnego ponad jeden miesiąc jest niedopuszczalne.

Również co się tyczy umowy, zawartej na czas dłuższy, niż 3 lata, rozporządzenie wprowadza normę dla pracownika korzystną, gdyż ustanawia, iż umowa taka może być do upływu trzech lat rozwiązana jedynie za 6-miesięcznym wypowiedzeniem.

Jeżeli czas trwania stosunku pracy nie jest w umowie zaznaczony, każda ze stron może umowę rozwiązać przez wypowiedzenie, którego termin zasadniczy dla stron obu wynosi 2 tygodnie. Jest to norma dotychczas obowiązująca i pod tym względem nowe rozporządzenie nie wprowadza żadnych zmian.

Zato bardzo niekorzystną nowość pod tym względem ustanawia nowe rozporządzenie w stosunku do pracowników umysłowych.

Mówi ono wyraźnie, że pracownikowi umysłowemu, dla którego stosunek pracy stanowi wyłączne lub główne źródło jego utrzymania, może pracodawca

wypowiedzieć pracę najpóźniej na 6 tygodni naprzód na koniec kwartału kalendarzowego,

a więc na sześć tygodni przed dniem 1 stycznia, kwietnia, lipca lub października.

To postanowienie zmienia zasadniczo dotychczasowe przepisy w tym względzie, mówiące o wypowiedzeniu w terminie co najmniej 3-miesięcznym. Jest to ogromne uszczuplenie praw pracowników umysłowych, uszczuplonych w wieloletnim zwyczajem.

Wyjątek stanowią jedynie pracownicy, zatrudnieni u danego pracodawcy

bez przerwy w ciągu lat 10-ciu, wobec których obowiązuje wypowiedzenie w terminie co najmniej sześciomiesięcznym przed końcem każdego kwartału kalendarzowego.

Jeden z artykułów nowego kodeksu

podstawia, iż z ważnych powodów każda ze stron może odstąpić od umowy przed upływem umówionego czasu lub bez zachowania terminu wypowiedzenia. Jako taki ważny powód ustawa wymienia takie okoliczności, które sprawiają, iż

nie można z dobrą wiarą traktować swego stosunku służbowego do strony drugiej.

W takich wypadkach rozwiązanie umowy następuje przez proste zawiadomienie. Prawo do takiego wypowiedzenia może mieć jednak zastosowanie tylko w okresie 2-tygodniowym od chwili stwierdzenia okoliczności, uniemożliwiających dalszy stosunek służbowy; po upływie dwóch tygodni prawo do takiego wypowiedzenia wygasa.

Wynagrodzenie stałe pracownika jest

płatne natychmiast po rozwiązaniu umowy o pracę.

Gdy pracownik rozwiązał umowę swą przedwcześnie, pracodawca może żądać pokrycia szkód stać dla niego wynikłych, pracownikowi jednak w każdym razie należy się wynagrodzenie za pracę już spełnioną.

Zarówno pracodawca, jak i pracownik, mogą dochodzić sądowo roszczeń, wynikających z umowy o pracę

w ciągu roku od chwili zakończenia stosunku pracy.

Po upływie roku wszelkie roszczenia upadają.

Tak brzmi w najważniejszych szczegółach ta część Kodeksu Zobowiązań, która dotyczy umów o pracę. Jak widzimy, nowe rozporządzenie zawiera kilka postanowień dla pracowników korzyst-

nych, naogół jednak wprowadza ono znaczne uszczuplenie ich praw przez skrócenie do 6-ciu tygodni terminu wypowiedzenia dla pracowników umysłowych. Ta okoliczność

sprowadza faktycznie wszystkie ich korzyści do zera,

a nawet naogół cały Kodeks traktować jako niekorzystny dla olbrzymiej armii pracowników umysłowych.

Kodeks Zobowiązań zacznie obowiązywać od 1 lipca 1934 roku, przepisy zaś jego, dotyczące umów o pracę — po upływie roku od dnia wejścia w życie Kodeksu, czyli

dopiero od 1-go lipca 1935 roku. Do tej chwili obowiązują w tej dziedzinie przepisy dawniejsze, a więc także 3-miesięczny termin wypowiedzenia pracy pracownikom umysłowym.

Czy Tomalla i Rohde nadużyją prawa podpisu Wspólnoty Flick i Irwing Rossi gwarantami

W związku z ciężącymi nakazami aresztowania nad przebywającymi zagranicą dyrektorem Wspólnoty Tomalla i Rohdem i wyrażeniem w łączności z tem obawami

sfer polskich, obaj ci panowie bowiem jako pełnoprawni członkowie zarządu Wspólnoty, rozporządzając dwoma ważnymi według rejestru handlowego podpisami do załatwiania

wszelkich spraw koncernu, mogą przebywając zagranicą, przeprowadzać nadal nieobliczalne w skutkach dla towarzystw, należących do Wspólnoty posunięcia, dowiadujemy się, że przejął za nich pełną osobistą gwarancję w powstrzymaniu się od wszelkich czynności p. Flick, a za nim reprezentant grupy amerykańskiej p. Irving Rossi.

Pierwsza gwarancja była wobec skrywania w mrokach faktycznego układu sił poszczególnych grup, finansowych we Wspólnocie dla polskich czynników urzędowych nie wystarczająca.

Ze swej strony zaś, jak nas informują, pp. Tomalla i Rohde złożyli na ręce p. Flicka pisemne uroczyste oświadczenie, że ze swych uprawnień nie będą korzystał do czasu ostatecznego załatwienia wszelkich kwestyj pozostających w związku z ich osobami.

Na wczorajszy piątek zawezwani byli do Berlina na konferencję z p. Flickiem w sprawach koncernu obecnie urzędujący członkowie zarządu pp. Radowski, Sznajka i Przybylski. Z powodu jednakże nawalu pracy wyjazd ich musiał zostać odłożony.

W związku zaś z informacjami niektórych pism, iż dotąd nie były prowadzone rozmowy na temat redukcji długów Wspólnoty, dowiadujemy się że sier jak najbardziej miarodajnych, że koncern Wspólnoty jest w posiadaniu oferty D-Banków, w których te proponują zniesienie zadłużenia, do 50 proc. i obniżkę stopy procentowej na 4 i pół proc.

Są również dalsze propozycje, które nie wspominają o redukcji długów, proponują tylko kilkuletnie bezprocentowe moratorium.

W każdym razie stwierdzić trzeba, że gdyby nie fakt oszukiwanych manipulacji finansowych dyrektorów Tomalla i Rohdego współ z ich poprzednikami koncern Wspólnoty przynosiłby rok-rocznie grube zyski i śmiało mógłby regulować należności podatkowe.

Restaurator -- dzierżawca Kopalni zwolniony z aresztu

Aresztowany w związku z katastrofą na kopalni „Polska” w Małej Dąbrowce, Roman Noglik, restaurator i jeden z dzierżawców tej kopalni, został onegdaj przez sędziego śledczego wypuszczony do rozprawy na wolną stopę. Dochodzenia w sprawie katastrofy są na ukończeniu i niebawem akta przekazane zostaną prokuraturze dla wygotowania aktu oskarżenia.

Obecnie zwolniony z aresztu Noglik stara się przychylnie usposobić sobie związki zawodowe i w tym celu obchodzi kolejno biura

wszelkich organizacji robotniczych.

Korzystając zaś z udzielonego przez władze górnicze zezwolenia, dzierżawcy kopalni „Polska” prowadzi roboty mające na celu remont zniszczonego i zawalonego częściowo szybu.

Przy pracach tych zatrudniano 18-tu robotników, którzy wobec załegania z wypłatą zarobków, przystąpili przed kilku dniami do strajku.

Strajk został już zażegnany i prace podjęto na nowo.

Samobójczy skok kobiety z dzieckiem pod koła tramwaju

Wczoraj około godz. 7-ej wieczorem przechodnie na ulicy Krakowskiej w Wielkich Hajdukach byli świadkami mrożącej krew w żyłach sceny. Jakaś marnie odziana kobieta z niemowlęciem na ręku rzuciła się pod wóz tramwajowy, zdrażający do Świętochłowic.

W ostatniej niemal chwili dzięki nadzwyczajnej przytomności umysłu motorowemu udało się tramwaj zatrzymać tuż przed leżącą na torze niedośzłą samobójczynią.

Jak się okazało na policji gdzie kobietę ową odprowadzono, jest 33-letnia

Teresa Morysówna z Wielkich Hajduk Stalmacha 14. Według jej słów przyczyną desperackiego kroku miało być szykany rodziny, dziecko bowiem było nieślubne.

Przed opuszczeniem domu rodziców oświadczyła Morysówna, że więcej nie powróci, nie brano tego jednak poważnie. Nieszczęśliwą kobietę powierzono wraz z dzieckiem opiece szpitala hutniczego w Świętochłowicach.

Wypadek ten wywarł w Hajdukach i okolicy silne wrażenie.

Samowola mleczarza

Z Psochyny donoszą: Na szosie asfaltowej w Piasku zderzyła się w mrokach wczesnego poranka furmanka Antoniego Gazdy z Ligoty pod Bieskiem z zaprzęgiem mleczarza Ludwika Suchego z Piasków. W wyniku zderzenia furmanka mleczarza została uszkodzona. Powracający po zameldowaniu o

wypadku posterunku policji, Gazda został zatrzymany na szosie pod Goczalkowicami przez Suchego i dotkliwie pobity, a pozatem zajęto mu samowolnie furmankę, jako zastaw za wyrządzone szkody.

Znajdującego się w opresji wieśniaka wyzwoliła interwencja policji.

Sprytny trick złodziejski -- nicią do kłębka

Wykrycie sprawców zuchwałej kradzieży w Muzeum

Część bezcennych dzieł sztuki odnaleziono

Sensacyjna sprawa wykradzenia bezcennych dzieł sztuki z muzeum Ordynacji Krasieńskich w Warszawie, dzięki energii policji śledczej została częściowo zlikwidowana. Sprawcy zuchwałej kradzieży zostali osadzeni w więzieniu, dzieła sztuki powróciły do muzeum.

Jak wiadomo, w nocy z dnia 30 na 31 października dostali się złodzieje na dach domu Nr. 14 przy ul. Okólnik, skąd przedostali się na posesję Nr. 12 i przez szklaną kopułę przy pomocy liny opuścili się do muzeum. Łupem złodziejów padły cenne eksponaty: 3 cenne obrazy z XVI w., 2 olejne obrazy Kossaka, 12 akwarel i strzelba, ofiarowana przez Napoleona Wincentemu Krasieńskiemu, ojcu poety Zygmunta.

Władze śledcze natychmiast poczyniły kroki zapobiegawcze, mające na celu niedopuszczenie do wywiezienia skradzionych dzieł sztuki z granic Polski. Telefonicznie zaalarmowano centrale policyjne innych krajów i wzmocniono kontrolę na punktach granicznych.

OBALAMUCONY DOZORCA

W toku wszczętego śledztwa przesłuchano w pierwszym rzędzie dozorcę nocnego, Feliksa Rutkowskiego. Zeznania jego były nicią, która doprowadziła do ujęcia sprawców kradzieży.

Krytycznej nocy — jak zeznał Rutkowski — koło godz. 4-ej nad ranem podeszła doń jakaś elegancko ubrana kobieta i zwróciła się za prośbą, by pomógł jej odszukać klucze, zgubione rzekomo w drodze do domu. Dozorca, nie podejrzewając podstępny, przyświecał la tarką i w towarzystwie nieznanym róg N. Świata. Kluczy nie znalazł, poczem nieznaną podziękowawszy dozorcę za pomoc, śpiesznie się oddaliła.

Opierając się na opisie, podanym przez dozorcę, policja w ciągu kilku dni zatrzymała kilkanaście podejrzanych kobiet, których rysopis odpowiadał opowiadanemu dozorcę. Podczas przeprowadzonej w urzędzie śledczym konfrontacji Rutkowski poznał w jednej z zatrzymanych kobiet, która krytycznej nocy żądała jego pomocy.

PRZYJACIÓŁKA WŁAMYWACZA
Była to niejaka Ewa Witel-Witkowska (Pańska 52), przyjaciółka znanego policji włamywacza Herza Kalensztajna, którego niezwłocznie aresztowano.

Oboje zatrzymanej nie przyznali się do kradzieży i przedstawili alibi. Wówczas dochodzenie zwróciło się w innym kierunku. Mianowicie ustalono, iż w nocy, której dokonano kradzieży, na ul. Ordynac-

kiej koło godz. 4-ej nad ranem krążyła taksówka ze zgaszonymi reflektorami. Udało się odszukać kilku przechodniów, którzy widzieli taksówkę, a nawet jeden z nich podał jej markę.

KIEROWCA TAKSÓWKI

Zebrano wszystkich kierowców taksówek tej marki i po mozolnych dochodzeniach ustalono, iż jeden z kierowców podał fałszywe alibi. Podejrzany kierowca, Herzs Tulski (Nowolipie 23), zeznał wreszcie, iż został wynajęty przez jakiegoś pana i panią, którzy polecieli mu oczekiwać na ul. Ordynackiej i Szczygłej ze zgaszonymi światłami. O godz. 4-ej do samochodu wsadł nieznajomy, już bez towarzyszy i polecił odwieźć się na

Nowe Bródno do bazaru przy ul. Syrokomli. Kierowca poznał nieznajomych gości w Witkowskiej i Kalensztajnie.

I ZŁODZIEJ...

Poszukiwania skierowano na ul. Syrokomli i wkrótce ustalono, iż pod Nr. 18 ukrywa się zawodowy złodziej, Bernard Trzaska, specjalista od kradzieży na t. zw. „linkę”. Trzaska aresztowano, jednak w mieszkaniu jego nie znaleziono nic podejrzanego.

Dopiero wczoraj skonfrontowani razem Witkowska, Kalensztajn, Trzaska i kierowca Tulski przyznali się do kradzieży.

Eksponaty zostały przeniesione początkowo do mieszkania Trzaski, a następnie złodzieje ukryli je.

Ujęci sprawcy włamania do muzeum ordynacji Krasieńskich w Warszawie przy ul. Okólnik: (od lewej ku prawej) Herzs Tulski, Herzs Kalensztajn, Bernard Trzaska, Ewa Witkowska.

Sensacyjny zwrot w aferze Ciunkiewiczowej

KRAKÓW, 24.11. — Donosił śmy swe go czasu w związku ze zbliżającym się terminem rozprawy apelacyjnej przeciw Ciunkiewiczowej o upozorowanie kradzieży kosztowności dla uzyskania premii ubezpieczeniowej, przesłuchano w konsulacie polskim w Paryżu b. posła w Sofji, min. Baranowskiego, w którego towarzystwie Ciunkiewiczowa odbywała podróż z Paryża do Warszawy.

Jak donoszą obecnie z Paryża, zeznania min. Baranowskiego mogą mieć niesłychanie ważne znaczenie dla sprawy Ciunkiewiczowej, minister bowiem miał zeznać, iż widział u Ciunkiewiczowej — jadąc z Paryża do Polski — dwie walizy, pełne futer i biżuterji. Po przyjeździe do Berlina za jego poradą zabrała ona biżuterję z walizek i umieściła ją w skrytce hotelowej. Biżuterję tę i futra widział

również u Ciunkiewiczowej podczas rewizji na st. granicznej w Zbąszyniu.

Twierdzenie to pozostaje w sprzeczności z zeznaniami, jakie złożył na rozprawie krakowskiej strażnik graniczny ze Zbąszynia, który podał, że podczas rewizji badał gruntownie zawartość walizek Ciunkiewiczowej i nie znalazł w niej większej ilości futer ani biżuterji.

Złodzieje u „Baty”

Wczoraj nad ranem niewykryci dotąd sprawcy wybili szybę w oknie wystawowym składu obuwia „Bata” w Świętochłowicach (Bytomska 7), skąd następnie zabrali kilkanaście par bucików. Skutkiem kradzieży i stłuczenia szyby poniosła firma szkodę w wysokości 600 zł.

Prowadzaca dochodzenie policja znalazła kamień, którym rabusie wybili szybę. Za sprawcami włamania śledzi policja.

Mussolini przekształca Ligę Narodów

LONDYN, 24.11. W tutejszych kołach rządowych otrzymano sensacyjną wiadomość, jakoby Mussolini wystosował do Litwinowa telegraficzne za-

prośzenie przybycia w drodze powrotnej z Ameryki do Rzymu, celem odbycia konferencji w aktualnych sprawach sytuacji międzynarodowej.

W związku z tem krąży w Londynie pogłoska, że Mussolini zamierza przedstawić plan przekształcenia obecnej Ligi Narodów. Zreorganizowana według planów Mussoliniego Liga Narodów, nie byłaby oparta o Traktat Wersalski. W ten sposób byłby możliwy powrót do Ligi Niemiec i Japonji oraz wstąpienie Sowieców i Stanów Zjednoczonych. Mussolini zamierza ośmówić plan ten z Litwinowem, celem zapewnienia sobie poparcia Sowieców.

W „KRÓLIKARNI”

Próbowali oni policję wprowadzić w błąd, podając coraz to inne miejsca ukrycia skradzionych przedmiotów, wreszcie jednak wskazali pusty plac przy ul. Puławskiej w Mokotowie, t. zw. „Królikarnię”. Rzeczywiście stwierdzono, iż ziemia w pewnym miejscu nosi ślady kopania. Po odrzuceniu warstwy ziemi znaleziono 3 obrazy z XVI w., 3 akwarele dwa obrazy olejne Kossaka oraz strzelbę Napoleona.

GDZIE RESZTA?

Co do pozostałych 9 akwarel, złodzieje tłumaczą się, iż zniszczyli je. Władze śledcze przypuszczają jednak, że złodzieje akwarele te albo zdołali już wydać współnikowi, albo też ukryli je w innym miejscu. Nie jest też wykluczone, że rzeczywiście mówią prawdę.

Dalsze dochodzenie prowadzone jest w kierunku odzyskania brakujących akwarel oraz wykrycia organizatora zuchwałej wyprawy złodziejskiej.

W późnych godzinach wieczornych został aresztowany jeden z antykwaryjuszów warszawskich. Nazwisko jego, ze względu na dobro śledztwa, trzymane jest narazie w tajemnicy.

Roztrzępana pasażerka

Powracającej tramwajem z Wielkich Hajduk do Katowic pannie Elżbiecie Schneiderównie (Stawowa 3) skradziono czarna walizkę zawierającą gar derobe damska wartości 100 zł.

Najsmutniejsze jest to, że poszkodowana nie wie kto pozabawił ją walizki i kiedy ją wyniósł.

Musiał to być wielki spryciarz — ten złodziej.

Uciec e prowokatora

Policja w Chebziu zatrzymała mieszkańca tej miejscowości Józefa Pogodoła, lat 27. (Goduli 5), który w dniu 18 b. m. dopuścił się w miejscu publicznym łżenia narodu polskiego.

Sprawę Pogodoła skierowano do sądu w Król. Hucie.

„Rabarber” na niestornych

Wielkie zbiegowisko wywołali onegdajszego popołudnia dwaj mieszkańcy Tarnowskich Gór Ernest Stenel i Józef Piątek, którzy zatrzymani przez policję za wywołanie awantury i eskortowani do komisariatu usiłowali wymknąć się eskortującym, a nawet znieważyli ich czynnie, oraz wznosili okrzyki antypaństwowe.

Celem radykalnego zgniecenia oporu policja zmuszona była uciec się do pomocy pałek gumowych, co odniosło pożądaný skutek.

Bijałka podchmielonych

Z Rybnika donoszą: Wczorajszej nocy po zabawie weselnej w sali restauracji Frydrychowej w Adamowcach, powstała po opuszczeniu przez gości weselnych sali, bójka na ulicy, pomiędzy uczestnikami zabawy.

W toku bójki padł z nieznanej ręki strzał, który ranę uczestnika bijałki, Stanisława Stosia.

Rannego przewieziono do szpitala Spółki brackiej w Rydułtowach, zaś wyświetleniem podłoża krwawej bijałki zajęła się policja.

Złoczyńcy sprofanowali grób legionisty w Wieluniu

KEPNO, 24.11. — Z Wielunia donoszą, że niewykryci złoczyńcy włamali się na cmentarz katolicki w Wieluniu i sprofanowali grób b. legionisty i obrońcy Lwowa, ś. p. Zygmunta Lewandowskiego.

Złoczyńcy ograbili zwłoki z wszel-

kich pamiątek wojskowych z munduru, butów, oraz pamiątek rodzinnych w postaci pierścionków i złotego krzyżyka. Po ograbieniu zwłok zostawiono grób rozkopany. Pogrzeb ś. p. Lewandowskiego odbył się 12 b. m.

Sprawy mieszkaniowe

Co wolno lokatorowi a co właścicielowi domu

Niedawno ogłoszony kodeks o zobowiązaniach, ustala obowiązki lokatora wobec właściciela domu. Lokator ma obowiązek przez czas trwania najmu używać rzeczy najętej w sposób określony umową i odpowiadający przeznaczeniu tych rzeczy.

Jeżeli w czasie najmu okaże się potrzeba napraw, które obciążają właściciela domu, lokator powinien zawiadomić go o tem niezwłocznie, w przeciwnym razie odpowiada za szkodę. Bez pozwolenia właściciela domu nie wolno lokatorowi czynić w rzeczy najętej zmian, któreby naruszały jej substancję: Nie są uważane za zmianę substancji: zaprowadzenie w pomieszczeniu oświetlenia elektrycznego, gazu, telefonu, radia i innych tego rodzaju urządzeń, jeżeli sposób ich zaprowadzenia nie sprzeciwia się obowiązującym przepisom, chyba, że właściciel domu wykazał, że w danych okolicznościach zmiany zagrażają bezpieczeństwu nieruchomości.

Gdy lokator używa mieszkania w sposób niezgodny z jego przeznaczeniem lub umową i mimo upomnienia nie przestaje używać go w ten sposób, albo gdy zaniedbuje mieszkanie

Niedbalsiwo przyczyną pożaru

Z Cieszyna donoszą: Wczorajszej o 22.15 wybuchł groźny pożar w domu przy ul. Garncońskiej nr. 3, należącym do Elżbiety Cymorkowej.

Szybko rozprzestrzeniający się żywioł strawił strych wraz z przechowywanym w nim sprzętem domowym lokatorów oraz zniszczył dach. Rozszerzeniu się ognia na mieszkania zapobiegła energiczna akcja straży ogniowej.

Dochodzenia wykazały, że ogień powstał wskutek niedbalsiwo, zarówno właścicielki jak i lokatorów przez pozostawienie w klatce schodowej przy strychu drewnianej skrzyni z żarzącym się popiołem.

Neuczciwa służąca

Służąca Olga Długoszówna będąc zatrudniona u Pawła Meuszerza w Król. Hucie dopuszczała się systematycznych kradzieży. W początkach zadawała się częściami garderoby, w końcu jednak opróżniła chlebobawcom kasetkę z kwoty 160 zł. i wypowiedziała służbę, zamierzając z łupem odejść.

Kradzież się jednak wykryła i aresztowana Długoszówna w toku dochodzeń policyjnych przyznała się do wszystkich kradzieży.

Wczoraj przed sądem grodzkim w Król. Hucie odbyła się przeciwko niej rozprawa i Długoszówna została zasądzona na jeden rok więzienia.

Za rabunek pijanego

Przed sądem okręgowym w Katowicach odpowiadali wczoraj mieszkańcy Katowic, Antoni Kłoda i Wiktor Jochemczyk, którzy w maju b. r. dopuścili się rabunku na ul. Mikołowskiej, gdzie pod pretekstem odprowadzenia do domu znajdującego się w stanie nie trzeźwym robotnika Flanka, wyprowadzili go do parku Kościuszki i tam uporządkowali z kwoty 160 zł.

Na rozprawie sądowej oskarżony Kłoda brał całą winę na siebie, jednakże sąd nie dał temu wiary i zasądził Kłode na półtora roku, a współnika jego Jochemczyka na rok więzienia.

W sprawie komornego art. 384 kodeksu zobowiązań, mówi, że lokator jest obowiązany uiszczać czynsz w terminie umówionym, a gdy termin w umowie nie jest oznaczony, w terminie zwyczajowo przyjętym. Jeżeli termin płatności nie jest oznaczony ani przez umowę, ani przez zwyczaj, czynsz winien być płacony zgóry. Gdy lokator z własnej winy, albo przyczyn dotyczących jego osoby nie może używać mieszkania, obowiązany jest mimo to płacić komorne jeżeli właściciel domu gotów był wydać mu albo pozostawić mieszkanie w stanie zdającym do umówionego używania.

Celem zabezpieczenia komornego, zalegającego nie dłużej niż rok służy

Właścicielowi domu ustawowe prawo zastawu na znajdujących się w mieszkaniu lokatora ruchomościach, stanowiących własność jego lub rodziny z nim razem mieszkającej, o ile ruchomości te nie są zwolnione od zajęcia w drodze egzekucji. Ustawowe prawo zastawu wygasa gdy rzeczy zostaną z mieszkania wyniesione. Właściciel domu może się sprzeciwić wyniesieniu rzeczy i zatrzymać je na własne ryzyko, dopóki zaległy czynsz nie będzie zapłacony albo zabezpieczony. Właściciel domu może odstąpić od umowy z powodu niezapłacenia komornego przez lokatora, gdy lokator zalega z opłatą conajmniej za 2 miesiące.

W sprawie komornego art. 384 kodeksu zobowiązań, mówi, że lokator jest obowiązany uiszczać czynsz w terminie umówionym, a gdy termin w umowie nie jest oznaczony, w terminie zwyczajowo przyjętym. Jeżeli termin płatności nie jest oznaczony ani przez umowę, ani przez zwyczaj, czynsz winien być płacony zgóry. Gdy lokator z własnej winy, albo przyczyn dotyczących jego osoby nie może używać mieszkania, obowiązany jest mimo to płacić komorne jeżeli właściciel domu gotów był wydać mu albo pozostawić mieszkanie w stanie zdającym do umówionego używania.

Celem zabezpieczenia komornego, zalegającego nie dłużej niż rok służy

Niemiecki obywatel ukarany za obrazę polskiej armii

Alojzy Goncher, obywatel niemiecki z Bytomia, bawiąc ostatnio w jednej z restauracji w Król. Hucie wyraził się obraźliwie o wojsku polskim, prowokując obecnych w

lokalu Polaków. Goncher został aresztowany i w dniu wczorajszym stanął przed sądem grodzkim, który zasądził go na miesiąc aresztu.

Ojciec 4-ga dzieci pod zwałami węgla

Wczorajsze, piątku o godz. 5.30 rano miał miejsce na kopalni Hillebrand w Nowej Wsi nieszczęśliwy wypadek górniczy.

Wskutek oberwania się zwałów węgla na jednym z filarów pokładu Gerhand został przysypany rebasecz przodowy 34-letni Marcin Szeżeński z Nowej Wsi odnosząc

złamanie kręgosłupa i wstrząs mózgu.

W stanie beznadziejnym przewieziono nieszczęśliwego do lecznicy Brackiej w Bielszowicach, gdzie walczy ze śmiercią. Szeżeński jest żonaty i ojcem czworga drobnych dzieci.

Pijacy zdemolowali restaurację za odmowę podania wódki

Wczorajszego wieczoru dwaj podchmieleni mieszkańcy Bogucic, niejaki Leopold Komorek i Mielawa, powracając do domu wstąpili jeszcze do restauracji Dybka przy ul. Markiewki 45 w Katowicach, gdzie domagali się wódki.

Ze względu na nietrzeźwy stan odmówiono im podania alkoholu, wobec

czego Komorek i Mielawa zdemolowali urządzenie restauracji i pobili dotkliwie restauratora. Dopiero na widok dobytego rewolweru, z którego Dybek oddał strzał na postrach obaj opuścili restaurację, pozostawiając za sobą rumowisko.

Będą odpowiadać za to przed sądem.

Dozorca kolejowy w opałach Bezrobotni chcąc zaopatrzyć się w węgiel pobili go i zwałali

Wczorajszego przedpołudnia dworzec kolejowy w Szarleju był terenem przykrego zajścia. Kiedy na przejeździe kolejowym zatrzymał się pociąg węglowy, wskoczyło na wagony około 20 bezrobotnych, którzy zaczęli zrzucać węgiel.

Zaprotestował przeciw temu dozorca kolejowy Paruzel, na którego rzuciło się kilku bezrobotnych, pobiło go, a następnie jeden z nich Jan Suchy z Wielkich Piekarów przywiązał Paruzela do stawidła, uniemożliwiając mu zawiadomienie policji o kradzieży węgla.

Dopiero na krzyk obezwładnionego Paruzela wezwano policję, która rozpedziła bezrobotnych, zatrzymując Suchego w areszcie do ukończenia dochodzeń.

Dopiero na krzyk obezwładnionego Paruzela wezwano policję, która rozpedziła bezrobotnych, zatrzymując Suchego w areszcie do ukończenia dochodzeń.

Koncert Młodych Artystów w Warszawie

Agencja Operowa i Koncertowa Towarzystwa Przyjaciół Muzyki i Opery Narodowej (T. O. N.), placówka muzyczna, której artystyczna i społeczna praca, obok całego szeregu zamierzeń wynikających z tytułu działalności, streszcza się również w popieraniu młodych sił artystycznych.

organizuje w terminach dwutygodniowych: w sali koncertowej Towarzystwa Przyjaciół Muzyki i Opery Narodowej, Warszawa, ul. Trebacka 10, (Teatr Wielki), koncerty. — dla młodych, wybitnie utalentowanych artystów - śpiewaków oraz artystów - instrumentalistów, objęte cyklem t. zw.

„Koncertów Młodych Talentów”. Artyści zakwalifikowani do wzięcia udziału w koncercie przez Komisję artystyczną T. O. N. otrzymują **płatny występ**

w jednym z koncertów młodych talentów, oraz mogą otrzymać, przyjeżdżając z prowincji, za pośrednictwem T. O. N.

50 proc. ulgę kolejową na przejazd w obydwie strony.

Zainteresowani proszeni są o kierowanie zgłoszeń na ręce kierownika Agencji Operowej i Koncertowej T. O. N. L. A. Wojnarowskiego, Warszawa, ul. Trebacka 10.

Prośba skautów niemieckich

Niezwykle rewelacyjnie brzmi prośba skautów niemieckich w Polsce wyśtosowana przed kilkoma dniami do naczelnej organizacji harcerskiej o przyjęcie ich w skład ogólnopolskiej organizacji harcerskiej.

Przy tej okazji skauci niemieccy deklaruja oparcie się na gruncie państwowości polskiej i całkowitej lojalności.

Pożar śpiących wariatów

Z Opola donoszą: Wczoraj wieczorem wybuchł groźny pożar w szpitalu dla umysłowo chorych w Głowczycach na Śląsku Opolskim. Pastwa płomieni padła całe trzecie piętro olbrzymiego gmachu szpitalnego, wyrządzając olbrzymie straty.

Pacjentów udało się służyć wyprorowadzić w bezpieczne miejsce, dzięki czemu niema ofiar w ludziach.

Akcja ratunkowa kilku straży pożarnych trwała całą noc.

O m krańcy handel przemylem

Mieszkańcy Chropaczowa Jan Jensch i Wiktor Działach (Polna 6) na byli onegdaj większa partię przemysłowego z Niemiec ekstraktu bulionowego Maggi. Chcąc zarobić na tym towarze obydwa wybrali się do Nowego Bytomia, gdzie oferowali swój towar na sprzedaż. Na tym domokrajnym handlu nakryła ich policja zatrzymując obydwa w areszcie.

Flaszki z cennym płynem uległy konfiskacie.

Zawody hokeiowe Śląsk - Kraków

W jutrzejszą niedzielę o godz. 13.30 urządza SŁOZHL dorocznie rozgrywane zawody międzyokręgowe Kraków - Śląsk o puchar I Prezesa Śl. O. Z. H. L.

Puchar ten jest obecnie w posiadaniu Śląska, który ostatnio zwyciężając reprezentację Krakowa na jej własnym terenie w stosunku 1:0 potrafił odzyskać go, uległszy poprzednio temu zespołowi.

Zawody zapowiadają się rewelacyjnie z uwagi na wysoka formę Krakowian reprezentujących dzisiaj najwyższy poziom hokeja w kraju. Niemniej reprezentacja Śląska zsaflona kilkoma nowymi graczami, po starannym przygotowaniu się do tego spotkania będzie stanowiła ciężki do pokonania zespół.

Spotkanie jutrzejsze budzi żywe zainteresowanie w kołach sportowych śląskich.

BOGDAN LOT

Jasnowłosa Szatan

8

Powieść sensacyjna z życia współczesnego

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Bezrobotny, Jan Walczak, znalazł się w skrajnej nędzy wraz ze starą matką i synkiem, Jurkiem. udaje się wieczorną porą na cmentarz, gdzie wtapuje się do grobowca rodzinnego Hartenów.

Tu zabiera się do rozbicia trumny pocowanego wczoraj Ryszarda Hartena, któremu chce skraść z palca drogocenny pierścień...

W chwili, gdy odbił wieko trumny stwierdził z przerażeniem, iż zmarły rzekomo Ryszard Harten został żywcem pochowany, prawdopodobnie w letargu.

Ryszard Harten, cudem uratowany przez Walczaka, odzyskuje po chwili przytomność i zwraca się swemu wybawcy, iż przy jego pomocy musi zrealizować pewien plan.

Walczak poruszony niesamowitą tajemnicą Hartena, bierze Odeń brylantowy pierścień, zastawia go w Szynku u „Grubego Maksa”, poczem zaopatrując się w potrzebne Hartenowi rzeczy, wraca do grobowca.

Teraz dopiero Harten oświadcza mu, że w grobowcu są zakopane skarby, bezcennej wartości.

Walczak rozkopie łopatą ziemię. Pracował bardzo długo, aż natrafił na skrzynkę, wypełnioną klejnotami. Zabrali ze sobą narazie tyle, ile mogli udźwignąć, poczem opuścili grobowiec.

Minęły trzy miesiące po tych wypadkach. Ryszard Harten był w Ameryce, gdzie przybrał nazwisko Roberta Inka i postarał się o przedstawicielstwo na Polskę wielkiej firmy samochodowej, do którego zaangażował Walczaka na kierownika warsztatów, z pensją 1.000 zł. miesięcznie.

Rita Hartenowa, żona Ryszarda, przyjmuje u siebie swego kochanka, doktora Jerzego Granta, który jako lekarz — stwierdził zgon Hartena, mimo, iż wiedział, że ten znajduje się w letargu.

Doktor Grant uczynił to za namową Rity, która chciała się pozbyć w ten sposób męża, którego przestała kochać.

Jan Walczak przybywa do gabinetu swego szefa, Ryszarda Hartena, któremu ma do zakomunikowania pewną sprawę.

— Słucham pana, panie Walczak — powtórzył Harten, zdziwiony jego zachowaniem. — Czem mogę panu służyć?

★

Jan krecił się niespokojnie na krześle, nie wiedząc, jak rozpocząć rozmowę, wreszcie wypowiedział jednym tchem.

— Widziałem dzisiaj pańską żonę...

Harten przybladł i przez dłuższy czas nie odpowiedział.

Potem zapalił papierosa i począł bębnić palcami po biurku.

W gabinecie zaległa denerwująca cisza, którą przerwał Walczak.

— Widziałem ją po południu, jak wsiadła do samochodu... — rzekł, zły na siebie i dodał tonem usprawiedliwienia: — Myślałem, że to pana zainteresuje i dlatego przyszedłem...

— No, tak... — odparł Har-

ten, podnosząc się z miejsca. — Interesuje mnie to bardzo.

Począł się przechadzać nerwowym krokiem po pokoju, wciągając głęboko dym papierosa.

Wreszcie zatrzymał się przed Walczakiem i zapytał:

— Gdzie pan ją widział? I skąd pan... ją zna?...

— Znam ją tak samo, jak i pana... To przecie zrozumiałe, jak się mieszka razem w jednej kamienicy przez tyle lat... A widziałem ją, jak wychodziła z domu i wsiadła do samochodu, do tego czerwonego, cośmy go widzieli wtedy na ulicy...

— Aha... Była sama?

— Nie, z jednym panem...

— Brunet z przyszyżonymi mi po angielsku wąsikami, prawda?

— Tak, proszę pana... Ja jeszcze raz przepraszam, że niepokoję, ale uważałem, że powinienem to panu powiedzieć... — począł się usprawiedliwiać Walczak.

— Nic, nic, to głupstwo... — przerwał Harten niecierpliwym gestem ręki, poczem nagle zapytał, spoglądając badawczo w oczy Walczakowi: — A co pan robił w tym domu?

— Byłem u lekarza, u doktora Ożarskiego... Matka nagle zachorowała, a że on ją zawsze leczył, więc poszedłem się poradzić i zamówić wizytę... Wie pan, mnie samemu niebardzo chciało się iść do tego domu, gdzie mam tylu znajomych i namawiałem matkę, żeby wziąć innego lekarza, ale kobiecina się uparła, bo ma do tego Ożarskiego bezgraniczne zaufanie i wierzy w niego, jak w Boga...

Harten nie słuchał nawet tego, co mu Walczak opowiadał, zajęty swoimi myślami.

Wyniosłe jego czoło pokryło się siecią głębokich zmarszczek, a brwi zbiegły się nad nosem.

Stał przy oknie i bezmyślnie obserwował ruch uliczny, poczem nagle zapytał:

— A jak ona wyglądała... ta... moja żona?...

— Bardzo ładnie... — odparł szczerze zapytany.

Harten wybuchnął niepowstrzymanym śmiechem, jak owej ponurej nocy w grobowcu. Szpileczki mrozu przebiegły przez żyły Walczaka i zatrzymały się w sercu: Ten siwy pan śmiał się strasznie, przejmująco.

— A w żalobie jest jej do twarzy, prawda? — rzekł Ryszard, gdy się nieco uspokoił. — Musi bardzo ładnie wyglądać w czerni, która tak uwydatnia jej urodę... Świetnie, świetnie... — począł znowu chichotać. — Sytua-

cja, jakby żywcem wzięta z niesamowitego filmu... Żona nosi żalobę po mężu, który żyje i jest pełen sił i nadziei... Ach, gdyby ona wiedziała, gdyby wiedziała...

Walczak zdał sobie sprawę, że powinien już wyjść.

Podniósł się więc z miejsca i, szepnąwszy cicho: „Przepraszam”, odemknął drzwi gabinetu i wysunął się na palcach na kurytarz.

Odetchnął z ulgą, gdy znalazł się znowu w obszernej hali, gdzie warczały pasy transmisyjne i stukały automatyczne młotki.

Rzucił się w wir pracy, chcąc zapomnieć o wszystkim, co przeżył przed chwilą w gabinecie swego chlebodawcy.

O godzinie siódmej praca w warsztatach się kończyła.

Walczak wyszedł pierwszy, bo łaknął świeżego powietrza i samotnej przechadzki.

Włóczył się po ulicach bez celu i wrócił do domu dopiero o godzinie dziewiątej.

Syn, który mu otworzył drzwi, miał mocno zakłopotaną minę, co bardzo zaniepokoiło Walczaka.

— Co się stało? — zapytał ojciec, przeczuwając coś niepomyślnego. — Jak babcia?

— Czuje się lepiej... Ale... — chłopak urwał i spojrzał na drzwi, prowadzące do pokoju.

— Ale co?? No, gadaj prędzej... — naglił Walczak.

— Tam w pokoju czekają na ciebie jacyś ludzie... — powiedział Jurek szeptem.

Na twarzy Walczaka odmalowało się zdziwienie.

— Co za jedni? Czego chcą?

— Nie wiem, tatusiu... Czekają już bardzo dawno, bo mówią, że mają jakiś poważny interes...

Walczak zdjął szybko płaszcz i wszedł do pokoju.

Przy stole siedziało dwóch mężczyzn, których ubiór wskazywał, że pochodzą z biedniejszych sfer społecznych.

Jeden z nich — niski, krępy, z przyszyżonym krótko płowym włosiem, miał na sobie grubą burkę, której nawet nie odpiął, mimo, że w pokoju było bardzo ciepło.

Drugi, znacznie młodszy od swego towarzysza nosił wstążką kurtkę skórzaną.

Walczak znał go bardzo dobrze.

Był to Franek Kuźma, brat Zośki, z którą Walczak kiedyś obcował.

Podszedł więc do niego i wyciągnął rękę na powitanie.

— Serwus, Franus, jak się masz

Tamten jednak zmierzwił go

niechętnym wzrokiem i skinął tylko niedbale głową, nie podając reki.

A jego towarzysz, nie wyjmując z ust papierosa, powiedział, akcentując dobitnie każde słowo:

— Przyszedłem tu do was, bo nas przysłała din-tojra...

— Din-tojra? — zdziwił się Walczak. — A w jakiej sprawie?...

— Chodzi o Zośkę, siostrę Franka... — brzmiała odpowiedź. — W sobotę po fajrancie u „Grubego Maksa”...

To rzekłszy, krępy mężczyzna podniósł się z miejsca i skinął na Kuźmę.

— Idziemy...

Wyszli bez pożegnania, zostawiając Walczaka w osłupieniu.

ROZDZIAŁ IX.

ICH „SPRAWIEDLIWOŚĆ”.

W restauracji „Grubego Maksa” było rojno i gwarno, jak zwykle w sobotę.

Mimo, iż wszystkie stoliki były zajęte, a przy buficie stała kupa ludzi, co chwila otwierały się drzwi i wchodziłi nowi goście.

Trzy kelnerki, zdrowe, rosłe dziewczyny, uwijały się jak w ukropie, nie mogąc nadażyć z zamówieniami, które sypały się ze wszystkich stron.

Najwięcej „odchodziło” tu wódki, piwa, bigosu i śledzi, bo blijntela „Grubego Maksa” rekrutowała się wyłącznie z biedniejszych sfer.

Powietrze było przesycone oparami alkoholu, to też nic dziwnego, że od czasu do czasu wybuchło przy tym, lub owym stoliku jakieś zamieszanie, likwidowane po mistrzowski przez „Ślepoka”, jednookiego olbrzyma, który siedział samotny pod oknem i popijał piwo z bomby.

Wszyscy bali go się tu panicznie, bo siłę miał wprost nadludzką i potrafił z każdym dać sobie rade.

Niechby jakiś gość odważył się „nawalić” rachunek, albo zrobić awanturę, która mogłaby grozić przedsiębiorstwu „Grubego Maksa” niemłą interwencją policji, miałby do czynienia ze „Ślepokiem”, który po mistrzowski likwidował podobne „karambole”.

Zawdzięczając jedynie jednookiemu olbrzymowi, „Gruby Maks” rzadko miewał kolizje z władzami bezpieczeństwa, bo „Ślepok” w razie czego umiał się postarać również o świadków, którzy zeznawali tak, jak im nakazywał.

(Dalszy ciąg jutro).

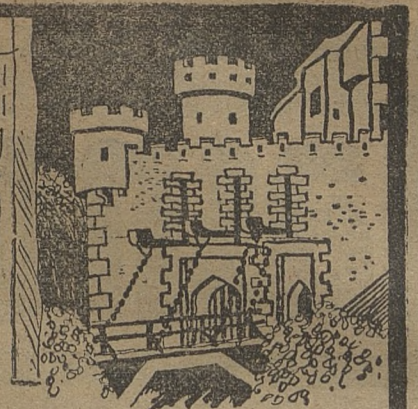
Ilustrował: HUBERT PACZKOWSKI

Wszelkie prawa zastrzeżone

ZŁOWROŻEŃWA ZAJAŁA

DZIEJE KRWAWYCH RZĄDÓW BURGRABI ŚWIERKLANCA

Powieść odległej przeszłości

w/g H. H. w w. prz. liter. op
oraz rysunki projektował:

Stanisław Ludwik Lewicki

*Nowo przybywający abonenci otrzymują na żądanie dotychczasowe odcinki powieści bezpłatnie

Trudno mu było z początku zorientować się, o co tutaj chodzi i czego od niego owi ludzie chcą.

Potem rozglądając się na wsze strony i nie rozumiejąc skąd się wogóle tutaj wziął.

— Kazimierzu, Kazi... — zawołał on głosem boleściwym i tak cicho, że ledwo go dosłyszeć można było.

Przy tem usiłował się podnieść ze swojej niewygodnej pozycji.

Ale napróżno. Napróżno wołał i napróżno chciał zmienić swoją pozycję.

Bezładnie opadł on po chwili na mokrą trawę.

— Ooo — Kazimierza powołał pan Bóg do swojego tronu. Chyba — żeby był tak posłuszny i stamtąd nawet się odezwał — to już tego nie wiem. Ale wątpię. Nie zdaje mi się.

Przy tem wszystkim Miłosz dokładnie obserwował każde poruszenie burgrabiego.

— Nie rozumiem, gdzie jest mój giermek, gdzie jest Kazimierz???

Jarosław szukał na lewo i na prawo. Ale nigdzie nie mogły zmęczone jego oczy doszukać się wiernego swojego służalca.

Na to wtrącił się ten, który był kiedyś posłańcem do młynarza:

— Giermek waszej wysokości leży tam w trawie i nie może ruszyć już ani nóżką, ani rączką.

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO

Sobota, 25.11 o godz. 13.30: „Wielki człowiek do małych interesów“ (dla szkół); o godz. 20: „Pieniądze to jednak nie wszystko“.

Niedziela, 26.11 o godz. 11: „Akademia Sokola“.

Wtorek, 28.11 o godz. 20: „Pieniądze to jednak nie wszystko“.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI

Poniedziałek, 27.11 o godz. 20 w Bytomiu: „Wielki człowiek do małych interesów“.

Piątek, 1.12 o godz. 20 w Rybniku: „Moja kochana mamusia“.

AKADEMJA SOKOŁA

W niedzielę dnia 26 b. m. o godz. 11 przed poł. odbędzie się w Teatrze Polskim staraniem Dzielnicy Śląskiej „Sokoła“, ku uczczeniu 250-letniej rocznicy „Odsieczy Wiednia“ uroczysta Akademia. Szczegóły w programach.

Już się zupełnie wykończył. Teraz nie będzie mógł poszukiwać mnie w młynie i Jerzego także już w spokoju pozostawi, nie perswadując waszej wysokości, iż słowa danego nie trzeba dotrzymywać.

Nagle wróciła całkowita przytomność umysłu burgrabiemu, który jak oparzony, począł żywo poruszać się i z jakimś brzydkiem przekleństwem na ustach, chciał znowu podnieść się z ziemi.

Przytem ręce jego szukały za bronią. Nie mógł sobie zdać sprawy, gdzie się podziała jego broń.

— Gdzie jest mój miecz? — zawołał on głosem pełnym niewiary.

— Radzę nie ludzię się dłużej ani chwili. Najlepiej będzie spokojnie raz w życiu przynajmniej.

— Tak, tak — podchwycili pozostali — najlepiej będzie, jeżeli najjaśniejszy pan pozwoli za nami...

— Ja — za wami — a dokąd?

— Proszę za nami — bez zbędnych pytań!

— O wy lotry, wy szubrawcy...

— Najjaśniejszy panie — czyż to się godzi tak brzydko mówić? My z najjaśniejszym panem tak grzecznie, a najjaśniejszy pan — jak zwyczajny cham. Dobrze więc, jeżeli się tak umówimy — to i my tak brzydko mówić możemy także.

— Chodź tedy nędzo jedna za nami!!! — krzyknął Miłosz.

— Dokąd???

— Pod lipę — na sąd! Na sprawiedliwy sąd! Pod tę lipę pojedziemy, pod którą już tylekroć tyś tak niesprawiedliwie wydawał wyroki. Dzisiaj my raz sprawiedliwy wyrok ogłosimy.

Nie mógł się burgrabia przeciwstawić. Bezwolnie pozwolił on się wziąć pod boki przez Miłoszowych przyjaciół, którzy go pod lipę prowadzili.

Napewno bolało go wszystko jeszcze po tym skoku nieprzewidywanym, gdyż w przeciwnym

razie nie szedłby on tak grzecznie.

Zdażali powoli i ostrożnie. Po kilku chwilach znaleźli się pod ową lipą.

Stara, odwieczna lipa dziwnie i niesamowicie wyglądała o tej porze nocy. Jej wysokie gałęzie strzelały prosto w zachmurzone niebo, znikając gdzieś całkiem w górze. Złowrogo szumiały jej nagie i bezlistne konary. Krople dżdżu opadały trwożnie na stojących pod nią.

Miłosz zajął miejsce poza stołem sędziowskim, który sama przyroda w tem miejscu wykulała. Na obszernym bloku kamiennym igrał wiatr kilkoma zeschniętymi liśćmi, które jeszcze z dni lata tutaj pozostały. Teraz były one mokre i umarłe.

Tylko o parę tuż kroków stał dumny Świerklaniec. Opodał rozpozierał swoje dumne wieżycy i baszty. Poprzez gęste krzewy i zarośla widać było białe mury, które jakoś tajemniczo odcinały się od ciemni pozostałego otoczenia. Wiatr poruszał gałęziami pobliskich drzew.

(Dalszy ciąg jutro).

Obrazy niem eckie dla przemysłowców Tego jeszcze nie było

Przyszły najwidoczniej ciężkie czasy na artystów-malarzy w Niemczech skoro produkty swojej pracy sprzedają przemysłowcom z Polski i, to w dodatku po cenach śmiesznie niskich.

Wczorajszego popołudnia na zielonej granicy pod Brzezinałami Śl. zatrzymali strażnicy Waltera Jendrysiaka zam. w Król. Hucie (Pudlerska 11) i jego znajomego Antoniego Nowaka, przy których znaleziono 7 obrazków

olejnych (lanszafów) malowanych na płótnie i dykie oraz starannie oprawionych w ramy.

Obrazki te zakupili oni okazyjnie w Bytomiu i, zamierzali przenieść do domu. Stało się jednak inaczej, gdyż strażnicy położyli na nich swe ręce.

Obrazki niemieckich malarzy zdoła obecnie magazyn konfiskat urzędu celnego w Brzezinałach Śl.

)*:-(

Dąbrowa górnicza też szmugluje... Wyprawa przemytnicza zakończona fiaskiem

Wczoraj nad ranem zaroilo się w urzędzie celnym w Brzezinałach. Właśnie udało się patrolowi strażników ująć w chwili przekraczania zielonej granicy pod Maciejkowicami szajkę znanych przemytników, którzy objuczeni towarami powracali do Polski.

Są to mieszkańcy Zagłębia Dąbrowskiego: Stefan Sobieszko, Jan Zembala, Alfred Przybyciński, Stanisław Bujakowski zam. w Dąbrowie Górniczej oraz Bolesław Drodz, Kazimierz Stefańczyk i Henryk Ślęk zam. w Grodzcu (pow. Bedzin).

Znaleziono przy nich towary w postaci 20 kg. rodzyneków 32 kg. płatków kokosowych, 5 kg. pomarańczy oraz kilka kilo korzeni i flaszka wina zdeponowano w urzędzie celnym.

Należy dodać, że przemytnicy usiłowali zbiec eskortującym ich strażnikom, czemu jednak przeszkodziło kilka, oddanych za uciekającymi, strzałów karabinowych.

Na szczęście żaden z nich nie został ranny.

OGłoszenia DROBNE

MASZYNE DO SZYCIA marki „Teutonja“ sprzedam. Katowice II, Katowicka 50 m. S. F. K.

ENERGICZNE OSOBY! Zapewniony dochód do 1000 zł. miesięcznie. Informacji udziela T. wo Bankowe w Grodnie, ul. Hoovera 9.

TANIO I DOBRZE! Chcesz odnowić swoje mieszkanie? Kup farby, lakiery, pokosty u Henryka Reinholca — Drogerja Centralna w Łagiewnikach śl.

WAŻNE DLA LUBIŃCA! Dyplomowana położna Klara Lewandowska osiedliła się w Lublińcu jako wolnopraczynkująca przy ul. Żwirki i Wigury 4.

EKSPEDJENTA HANDLOWEGO młodszego, zdolnego, branży spożywczo-kolonjalnej poszukuje od zaraz. Zgłoszenia pisemne z odpisami świadectw i referencjami z podaniem wymagań, kierować do administracji „N Czasu“ pod „Zdolny“.

TRZY PARCELE BUDOWLANE opodał radjostacji w Katowicach-Brynowie okazyjnie do sprzedania. Zgłoszenia reflektantów w Młynie Zadoby, St. kolej. Piotrowice Śl. u L. Gr.

ABONAMENT miesięczny w administracji wgl. zamiejscowy zł 2.50 zagranica zł 5.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł 500, pół strony zł 275, 1 mm. wiersz 1 łamowy opisowe zł 2.50, specjalne zł 1.50 reklamy 60 gr., drobne 15 groszy za wyraz W niedziele i dni świąteczne 25 proc. drożej

Redaktor: Józef Książek

Wydawca: Nowy Czas w Katowicach

P. K. O. Nr. 300.277

Druk. „Prasa Polska“ S. A.